

Základná škola Rozmarínová ul. 1, Komárno

Rozmarínová 1, 945 05 Komárno

IČO: 37861131

Dodatok č. 2 k školskému poriadku
Základnej školy, Rozmarínová ul. 1, Komárno

Prevencia a riešenie šikanovania žiakov v škole

školský rok 2024/2025

Článok 1

Všeobecná časť

Tento dodatok k školskému poriadku upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania žiakov v školách, postupy prevencie a metódy riešenia šikanovania. Škola postupuje podľa Smernice č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a v školských zariadeniach (ďalej len „Smernica“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a nadobudla platnosť 1. februára 2025. Časť jej znenia je súčasťou dodatku školského poriadku.

Článok 2

Základné ustanovenia

Šikanovanie sa v počiatočných štádiách viac či menej vyskytuje takmer v každej škole a školskom zariadení. Na rozdiel od iných typov nežiaduceho správania, s ktorými sa stretávame v školskom prostredí, je šikanovanie obzvlášť rizikové, pretože často zostáva dlho skryté. A pritom aj pri relatívne malej intenzite šikanovania môže u jeho obetí dochádzať k závažným psychickým traumám s dlhodobými následkami. Je preto dôležité, aby pedagógovia aj odborní zamestnanci vedeli ako mu predchádzať, resp. rozpoznať a riešiť už počiatočné štádiá šikanovania.

Vodítkom pre školy a školské zariadenia je Smernica č. 1/2025 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach, vydaná Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

Šikanovaním vo všeobecnosti rozumie úmyselné opakované konanie s prítomnou psychickou, fyzickou alebo sociálnou prevahou šikanujúceho. Pri detailnejšom definovaní môžeme hovoriť o tom, že:

- **šikanovaním** v škole je obťažovanie formou spravidla opakujúceho sa nežiaduceho správania šikanujúceho voči šikanovanému, ktoré je motivované úmyslom získať nad šikanovaným prevahu, šikanovaného ponížiť alebo získať vynútené mocenské postavenie, v dôsledku ktorého dochádza alebo môže dôjsť k vytváraniu zastrášujúceho, nepriateľského, zahanbujúceho, ponižujúceho, potupujúceho, zneuctujúceho, zámerne zraňujúceho alebo urážajúceho prostredia vo forme verbálneho šikanovania, fyzického šikanovania, psychického šikanovania, emocionálneho šikanovania, nebezpečného elektronického obťažovania alebo nebezpečného prenasledovania,
- **priamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci zameriava svoje konanie priamo na šikanovaného opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím, pri ktorom sú spravidla prítomní aj účastníci šikanovania; je spojené s cieľom získať prevahu v kolektíve,
- **nepriamym šikanovaním** šikanovanie, pri ktorom šikanujúci používa metódy a nástroje vzťahového násillia a emocionálneho vydierania, najmä v podobe prehládania, ignorovania, zámerného vyčleňovania šikanovaného z kolektívu, šírenia nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových záznamov (audiozáznamov), obrazových záznamov

(videozáznamov) alebo zvukovo-obrazových (audiovizuálnych) záznamov o šikanovanom alebo manipulovaním názorov a postojov ostatných členov sociálnej skupiny k šikanovanému.

- **elektronickým šikanovaním** (ďalej len „kyberšikanovanie“) verbálne, psychické šikanovanie a emocionálne šikanovanie uskutočňované v kybernetickom priestore bez fyzického kontaktu šikanujúceho a šikanovaného prostriedkami informačnej a komunikačnej technológie, ktoré môže mať aj anonymnú povahu, a pri ktorom šikanujúci dokáže uskutočniť útoky z rôznych miest, pričom šikanovaný sa o napadnutí nemusí okamžite dozvedieť a nemusí byť schopný identifikovať šikanujúceho; zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu byť prístupné veľkému počtu osôb a môže byť náročné ich odstrániť z kybernetického priestoru.

Podstatnou vlastnosťou šikanovania je skrytosť a neprístupnosť. Väčšina obetí šikanovania a tiež svedkov sa snaží situáciu udržať čo najdlhšie v tajnosti, bojí (nechce) sa niekomu zveriť alebo oznámiť to.

Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu, kedy môže byť šikanujúci od veku 14 rokov trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví,
- b) obmedzovania osobnej slobody,
- c) lúpeže,
- d) vydierania,
- e) hrubého nátlaku,
- f) nátlaku,
- g) porušovania domovej slobody,
- h) sexuálneho násillia,
- i) sexuálneho zneužívania,
- j) krádeže,
- k) neoprávneného užívania cudzej veci,
- l) poškodzovania cudzej veci,
- m) nebezpečného vyhrážania sa,
- n) nebezpečného prenasledovania,
- o) výroby detskej pornografie,
- p) rozširovania detskej pornografie,
- q) prechovávanl detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení r) ohovárania.

Za šikanovanie sa nepovažuje

- a) jednorazový alebo impulzívny prejav násillia alebo agresie medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,
- b) prejav násillia alebo agresie medzi žiakmi mimo školy, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,
- c) nezhoda medzi zamestnancom školy a žiakom súvisiaca s výchovno-vzdelávacím procesom.

Článok 3

Prevenca šikanovania

Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.

Prevenca šikanovania sa zabezpečuje najmä

- a) využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov najmä voči sebe navzájom,
- b) aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca vrátane prejavu záujmu o problémy žiaka v škole a mimo nej,
- c) dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou overených preventívnych programov s doplnením o činnosti neformálneho vzdelávania najmä prednášky, diskusie, organizovaných škôl alebo inými subjektmi a mimoškolskými činnosťami, ktoré posilňujú v žiakoch úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu najmä voči sebe navzájom,
- d) spoluprácou s rodičmi alebo inou fyzickou osobou, ktorá má žiaka zverenie do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, poručníkom alebo opatrovníkom (ďalej len „zákonný zástupca“), alebo so zástupcom zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „zástupca zariadenia“),
- e) aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní a prerokovaní školského poriadku, školského vzdelávacieho programu a opatrení školy k prevencii šikanovania,
- f) spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie, pričom pri prevencii šikanovania zariadeniami poradenstva a prevencie sa informovaný súhlas zákonného zástupcu nevyžaduje.

Článok 4

Preverovanie podozrenia zo šikanovania

Pri preverovaní incidentu, ktorý zahŕňa podozrenie zo šikanovania riaditeľ školy (alebo ním poverený PZ resp. OZ) bez zbytočného odkladu zabezpečí:

- a) pomoc a ochranu potencionálnemu šikanovanému,
- b) zamedzenie ďalšej konfrontácie medzi potencionálnym šikanujúcim a potencionálnym šikanovaným v priebehu preverovania,
- c) informovanie zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia potencionálneho šikanujúceho, potencionálneho šikanovaného a potenciálnych účastníkov šikanovania,
- d) spísanie a zaevidovanie záznamu o incidente,
- e) kontaktovanie
 - zariadenia poradenstva a prevencie,
 - orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - okresného úradu, ak ide o podozrenie zo spáchania priestupku, alebo polície, ak ide o podozrenie zo spáchania trestného činu,

- poskytovateľ a záchrannej zdravotnej služby.

Pri preverovaní podozrenia zo šikanovania riaditeľ školy (alebo ním poverený PZ resp. OZ)

- a) zabezpečí zistenie účastníkov šikanovania a ďalších svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov medzi účastníkmi šikanovania alebo medzi svedkami,
- b) uchováva dôkazy o podozrení zo šikanovania v nevyhnutnom rozsahu a počas nevyhnutného času,
- c) zabezpečí pri rozhovoroch podľa písmena a) prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- d) zabraňuje zľahčovaniu šikanovania a takému konaniu, ktoré môže viesť k neriešeniu šikanovania, preverovaniu šikanovania pod emocionálnym nátlakom alebo v prítomnosti iných žiakov alebo k zverejňovaniu informácií z preverovania šikanovania

Článok 5

Opatrenia na riešenie šikanovania a nápravu jeho dôsledkov

V zmysle Smernice č. 1/2025 vydané Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania.

Opatrenia, metódy a postupy pri obmedzovaní šikanovania a nápravy jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali vývinovej zrelosti, emocionálnej zrelosti a veku šikanujúceho, šikanovaného a účastníkov šikanovania, vrátane detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Vo vzťahu k šikanujúcemu riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas,
- b) navrhne podľa potreby intervenciu v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervenciu prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečí podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy,
- c) môže podľa potreby uložiť opatrenie vo výchove alebo znížiť stupeň klasifikácie správania žiaka.¹

Vo vzťahu k šikanovanému riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

¹ § 55 ods. 15 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- a) zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrovanie,
- b) zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu,
- c) zabezpečí šikanovanému podľa potreby, po porade s príslušným odborným zamestnancom, cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie,
- d) spolupracuje podľa potreby so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.

Vo **vzťahu k účastníkom šikanovania** riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec

- a) zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie,
- b) zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie,
- c) zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálnopatologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém, činností neformálneho vzdelávania.

Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec **pri rozhovore so zákonným zástupcom** alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.

Článok 3

Záverečné ustanovenie

Tento dodatok je platný v plnom rozsahu od 20. februára 2025.

V Komárne 11.02.2025

Mgr. Stanislav Jiríček
riaditeľ školy

Prerokované v pedagogickej rade dňa: 17.2.2025

Prerokované so žiackym školským parlamentom dňa: 18.2.2025

Prerokované s radou školy dňa: 19.2.2025